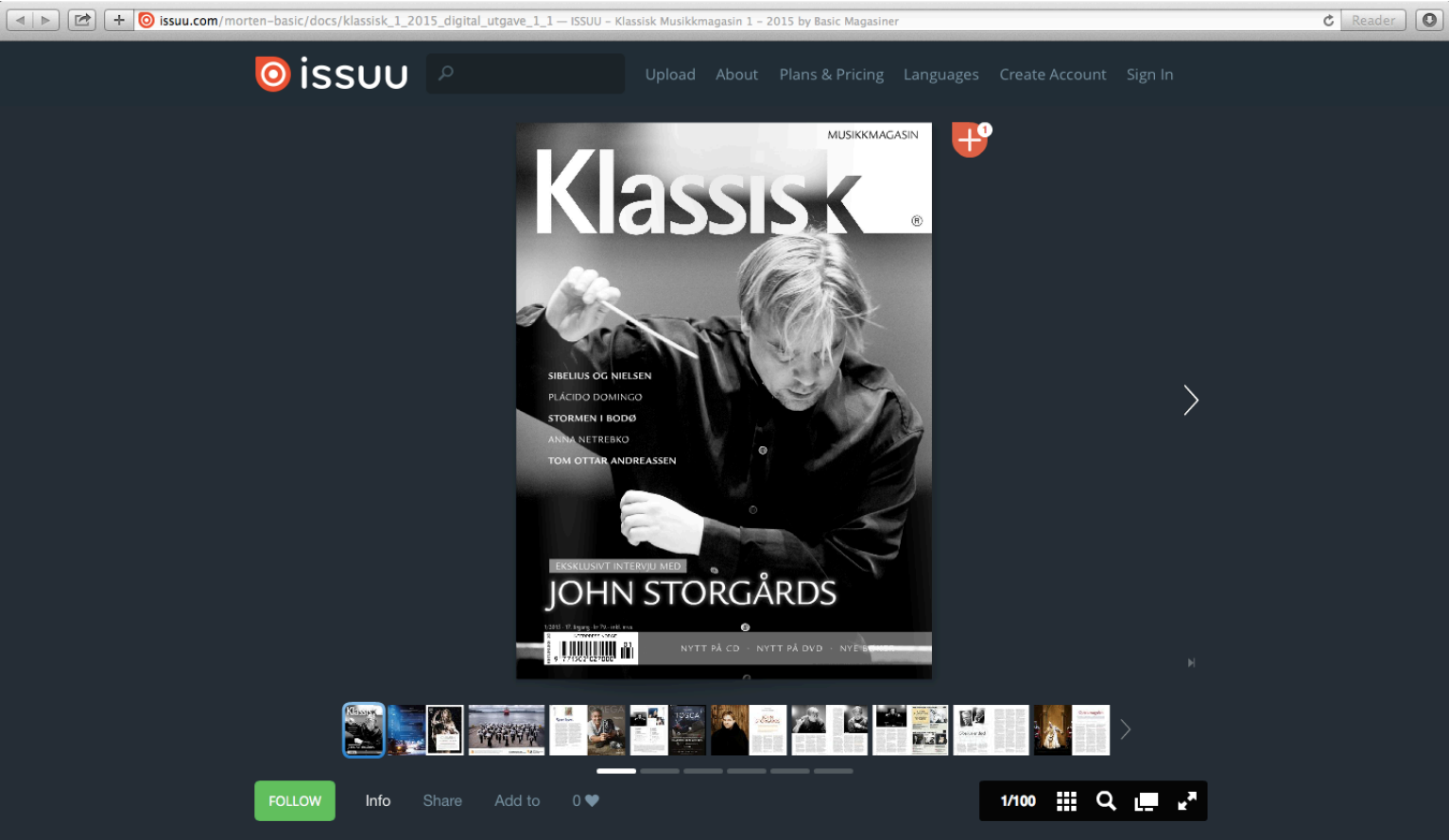

Basic Magasiner
8 days ago

Klassisk Musikkmagasin 1 - 2015

YOU CAN PUBLISH TOO

Plácido Domingo i sinne kostyme

Operamogulen

PLACIDO DOMINGO, 74 ÅR GAMMEL OG FRA MADRID, ER OPERAVERDENENS STORMOGUL. HAN ER EN FABELAKTIG TENOR OG BARYTON, OPERASJEF (HANS KONTRAKT I LOS ANGELES ER FORNYET TIL 2019), OG DIREKTØR FOR OPERALIA-KONKURRANSEN, HVIS MÅLSETNING ER OPDGAGELSE AV UNGE, TALENTFULLE SANGERE. HAN ER EN NATURKRAFT, MED MOTTOET «HVIS JEG HVILER, RUSTER JEG».

Tekst: Finn Aune Frønes

Foto: Brenda e. Amiano, Teatro alla Scala

Domingo har vært akkompagnert på scenen i mer enn et halvt århundre, med totalt 3,687 fremførelser av 144 roller, i tillegg har han dirigert 526 forestillinger, og gjort et anseelig antall plateinnspillinger. 2015-årsandelen er utvilsomt. Han skal til Berlin i februar i *Macbeth*, til en gala i Danmark, til *Die Meistersinger* i mars og i april i *Ernest og Alice*, desember i *Die Fledermaus* i Barcelona, Nabucco i Wien, fulgt av *La Traviata* på Covent Garden i London, og så videre.

«Jeg har det utmerket, men vet ikke hvor lenge jeg kan syngre. Når folk spør hva jeg skal gjøre fra 2016 og utover, er mitt første svar at jeg håper jeg fremdeles er her og at jeg er i live!»

Akkurat nå vil jeg gjerne innstudere barytonpartene i *Luis Miller*, *Il Trovatore*, *La balla de mauchon*, og *Don Carlo*. Jeg vil jeg aldri syngre – det ville være å fortsette *Othello*. Jeg elsker *Othello*-rollen og vil aldri fortsette ham ved å spille hans rolle, sier Plácido Domingo.

Scarpia (i *Tosca*) betyr han også av lieten, han er for glad i rollen som *Scarpia*. Selv om han er involvert på mange musikalske arenaer, synes han alltid å finne tid til å innstudere nye roller. Men når gjør han det?

«Om natten selvfølgelig, siden jeg pleier å legge meg ved 3-tiden om morgenen. Men jeg står opp sene, ikke før kl. 13 hvis jeg skal syngre om kvelden.

IMAGE TAR TID

Trong en så dynamisk person som han å lade batteriene?

«Selvsagt. Sangere er ikke gjort av stål. Jeg tar til og med ferie og er til. Men jeg anser jo meg selv som ganske heldig som får arbeide med noe jeg virkelig er glad i. Mange mennesker må stå opp klokken 5 for å gå på arbeid, kanskje må de reise i trossa også – så får å utføre noe de kanskje ikke liker engang. Jeg er like begeistret for arbeidet som jeg var for 80 år siden – fordi jeg har en lett jobb!

En lett jobb? Det er en andro ikke så akkurat på. Mange spesielle egenskaper må til, og så fordi man må kunne behandle stemmen, ha en sitt image og alt det der – et område som er blitt vanskeligere i løpet av de siste årene.

«Ja, en gang var sangrollene enkle. Du gjorde for eksempel en nyinnspilling, og det var det. I dag må du promotere den med å gi intervjuer og stille opp i TV. Skuespillere må også gjøre det, men etter at filmen er ferdig. Vi må gjøre det mellom en forestilling og den neste, og når du går på scenen må du faktisk være i god form. Publik-

kum betaler for billettene og betyr seg selvbetaler ikke om du har gjort intervjuer hele dagen. Derfor må man faktisk seg, men nytt.

DE TRE TENORER

I juli 1990, ved fotball-VM i Roma, oppsto fenomenet De Tre Tenorer: trion Luciano Pavarotti, José Carreras og Plácido Domingo. Operas i Berlin-mat felt sammen. Domingo, som skapte forfatter, fikk bare:

«Enne De Tre Tenorer begynte folk som aldri hadde sett en opera å bli interessert. Siden da har jeg gjort mellom 7 og 10 konserter årlig for store publikum, som under siste World Cup. Jeg er nygjerrig, er natur og fascinert av nyoppsett. Jeg trenger aldri noe for å tilfredsstille min nygjerrighet, sier sangeren. Navnet hans er et varumerke, og han utnyttet det til beste for mindre bemidlede kolleger. Man kan kalle ham en omgjengelig bestemt mann.

«Hvis jeg virkelig står på nå, innfører jeg på det, sier Domingo. Han var den første som fremførte noe av Yan Dun, den kinesiske komponisten og dirigenten. Houkian ter han på det store antallet kinesiske sangere som er så opptatt av kollektive kulturer?

«Til min Operalia-konkurranse kommer det flere og flere kinesiske sangere, og kvaliteten er god. Der

ARTISTFAMILIE

Plácido Domingo vokter opp i en familie av Zarzuela-sangere, han er spansk, men i all hovedsak en verdensborger. I enkelte henseender er han fortsatt dype latinak, og latinak er også for eksempel hans oppfatning av familie. Domingo-industriens suksess skyldes den fabelaktige Plácido-stemmen, men familien konstruerer i tillegg som er slags musikkens designtryk, der søylene holdes av hans kone Marta, en temperamentfull kvinne som kunne kommet ut av en fabel Allende-novell.

— Madame, bak enhver stor mann står en stor kvinne, sier jeg til henne. — Slett ikke. Jeg har aldri stått bak eller frastan ham, men ganske enkelte øyeblikk av, sier hun, men innrømmer at den utvirkelige kunstneren alltid sørger for å få nok søvn.

— Vi ser resultatene. Hvordan tror noen at vi kunne oppnå alt dette hvis vi ikke passet på belem? Vi sover godt. Det er viktig å være aktiv om dagen og skilte opp. Man må stå på og holde ut.

Når den store Domingo er på reise, tar han ofte med seg kone, sønner, døtre og barnebarn. Minnet om livet med foreldrene lever i ham.

De hadde sitt eget kompani som arbeider som stop: to forestillinger daglig og tre på søndag, og deretter kveldspensere fra kl. 19.30 til 22.30, med pause på neste dag. De la seg klokken 4 om morgenen. Jeg husker hver bekymret de var når det ikke kom publikum. Dagen da pave Pius XII døde, var teateret tomt. For åpent ropet ble det å se om noen var kommet. Noen ganger var de fortvilede, og jeg spurte hvorfor de fortsatte. I slike øyeblikk husker jeg hvor viktig autoritet, profesjonalitet, hellighet og lidenskap er. Det ble min ledertjeneste. ●

Oversett fra engelsk av Mona Levin

PIER ANNA FRANNI fra Milano er musikkritiker og journalist i den store italienske avisen *il Corriere*. Hun driver for magister som *Unity Fair* om scenekunst og utdanningsutvikling innen klassisk musikk, kultur og underholdning.

trede årtusen er innledet med bekreftelsen på Kinas trykke. Der er et faktum vi må ta med i beregningen.

— Hva er operas status på 2000-tallet? Må den fortsette? Hva må teatrene gjøre?

— Vi må fornye publikum, svarer Domingo, som arbeider nye medier i Los Angeles. — Jeg begynte på ledelsesplan ved å be om å få inn unge sangere. Så intensiverte jeg prosjektene som omfatter dødel, og fikk gruppen med unge sangere til å arbeide så mye som mulig. Jeg har kjempet for at musikere skal installeres i operahus og utendørs, slik at forestillinger kan overføres direkte fra teatrene, sier Domingo, som ikke er det minste pessimistisk når det gjelder operas fremtid.

— Opera er tidkrevende og repertoaret er enormt. Vi er nødt til å oppmuntre komponister til å skape nye verk, og teatrene må ikke bare fremføre dem én gang.

— Hva mener du om den som sier at det ikke lenger finnes like gode sangere som før i tiden?

— Rent generelt mangler vi ikke sangere, annet enn i helt spesielle roller. For eksempel kan det være

problemet i enkelte Verdi-kompanier. I operas som *Don Carlo* er det vanskelig å få i tillegg sangere i alle roller. Men det trenger ikke å være

3. divisjon. Men det finnes mange gode talenter rundt omkring, de må ta vare på, fordi de kan gå seg vill på veien, sier Domingo.

«BESKYTT DEG SELV!»

Hva laffer Domingo av advarende hånd: Unge mennesker må beskyttes mot overdrevet press. Hans karriereinstruksjoner er enkle og direkte: Beskytt deg selv.

— I dag er ikke publikum hva du synger, men heller hva de ber deg om å syng. Det hender at en ung sanger må gi diskusjon av intervjuet i løpet av en dag som markedsføring, og til slutt kan sangeren miste stemmen på grunn av den plikten. Dagens talenter arbeider i et operamarked som lader, det skjer overalt. Krisen har ødelagt mange stemmer, og det er nødvendig å finne den riktige balansen og beholde kvaliteten. Så hvis du ikke klarer å innordne åtte roller samtidig, kan det hende du må redusere til fem og forberede dem godt i stedet. Man kan også gå inn for flere samproduksjoner. I 2013 for eksempel, var det tre jubiler, Verdi, Wagner og Britten. Hvis et teater vil gjøre klassikere selv, kan jeg være enig i det, men i mindre verk kunne flere operahus gå sammen om en produksjon og slik dele på omkostningene. ▼

FOLLOW

Info

Share

Related publications